

cesta vlevo k dioritové kapliče č. 13 představující předposlední zastavení „Ježíš snímán z kříže“. Pak zbývá už jen sejít několik kroků níž a jakoby zpět ku 14. zastavení, jímž je skalka s Božím hrobem.

Zmíněné sochy Panny Marie a sv. Jana Evangelisty jsou zhotoveny z tzv. organogenního vápence. Bohužel jsou příliš poškozeny, a proto jsou dnes jejich torza uložena ve volarském muzeu. Stejně tak tomu je s fragmentem sousoší Bičovského Spasitele z přilehlé barokní kaple.

Zarůstání jednotlivých zastavení vegetací po roce 1948 bylo oficiálními místy vítáno v duchu úsloví „sejde z očí, sejde z mysli“. Podobně se setkávalo s tichým souhlasem úřadů i vandalství. Na druhou stranu zaznamenejme brigádu k obnově křížové cesty, kterou inicioval volarský aktivista Hnutí za občanskou svobodu M. Crha půl roku před listopadovým převratem roku 1989. Dlouhá léta pak spontánně pečovali o květinovou výzdobu Božího hrobu a barokní kaple farníci volarské katolické komunity.

Restaurátorské práce J. Koreckého a L. Hosnedla provedené v roce 2008 se zaměřily především na nejpůsobivější zastavení č. 12 a 14, a zahrnují tyto zásahy: vysoký kamenný kříž byl doplněn o vrcholovou část a osazen sochou Krista, podstavce soch byly nakonzervovány, socha Ježíše Krista v Božím hrobě restaurována, výklenek opatřen kovanou mříží, doplněn byl kříž nad hrobem, osazeno kamenné klekátko, vyrovnány a očištěny kamenné desky před skalkou – Božím hrobem. Nový nátěr dostala i barokní kaple ve spodní partii křížové cesty.

Záměr obnovy a zpřístupnění volarské křížové cesty vzešel z Rady města Volary v čele se starostkou Martinou Pospíšilovou. Největší rozsah sponzorských prací odvedly Městské lesy Volary s. r. o. Následnou výsadbou bude prostor křížové cesty přeměněn v lesopark s převahou listnatých stromů.

První etapa obnovy volarské křížové cesty byla završena slavnostním aktem pod širým šumavským nebem v sobotu 27. září 2008 za účasti představitelů městské samosprávy, děkanského úřadu římskokatolické církve ve Volarech a nejširší veřejnosti včetně zástupců spolku rodáků z Waldkirchenu.

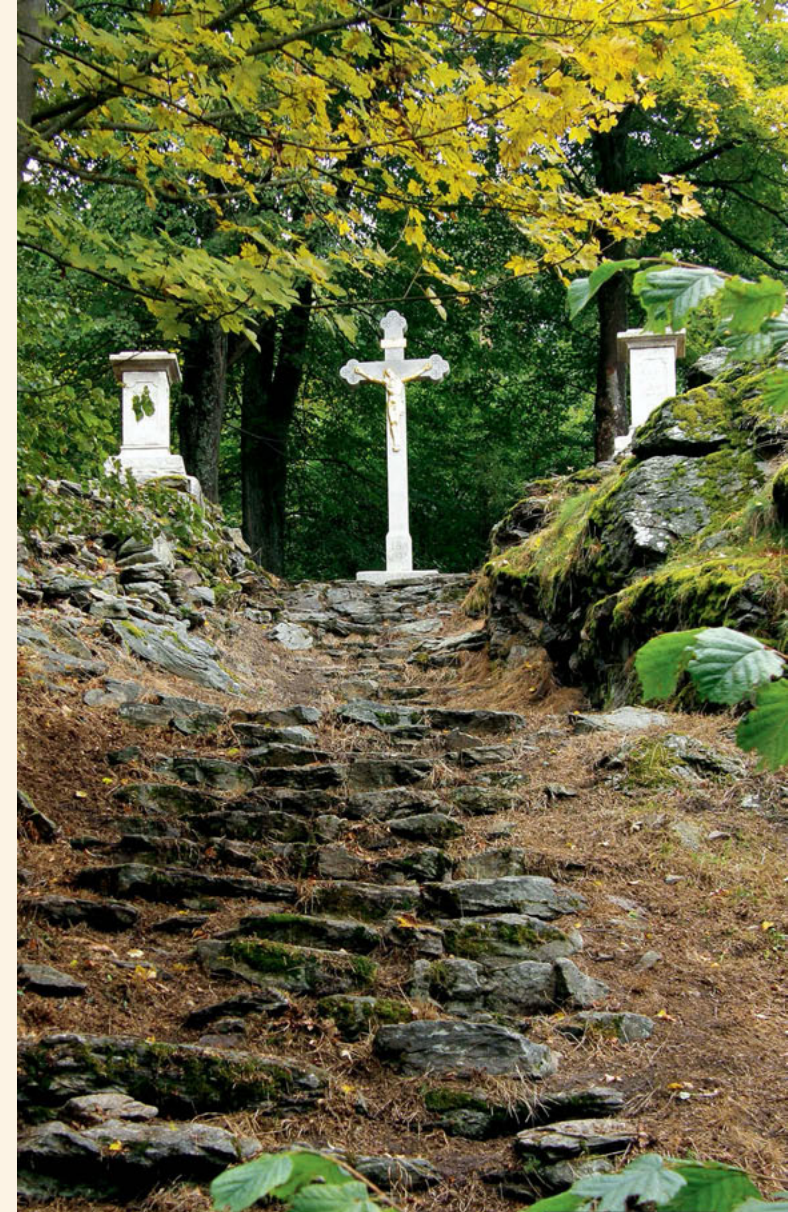

*Přejeme všem návštěvníkům volarské křížové cesty
příjemný duchovní, historický a krajinný prožitek.*

Vydalo Město Volary v roce 2009.

Text a foto: Roman Kozák

Tisk: Tiskárna FOP Černá v Pošumaví

*Volarské
pozoruhodnosti*

KŘÍŽOVÁ CESTA

Křížová cesta

Křížová cesta je ztvárnění utrpení Ježíše Krista při jeho poslední cestě na horu Kalvárii (též Golgotu). Obvykle mívá 14 zastavení. Zobrazována bývá buď jako série obrazů v kostele anebo coby řada kaplí v krajině s výjevy z Umučení Páně. Na nejvyšším místě stává kříž nebo Boží hrob. Na Velký pátek se na ní konávají pobožnosti.

Tam, kde legendární Zlatá stezka z Pasova do Prachatic nabízí poslední pohled na Volary, se nachází volarská křížová cesta. V časech baroka tu ve svazích vrchu Kamenáče dal Jakub Pinsker z Volar vystavět lesní kapli Bičovaného Spasitele. Za kopcem stával u cesty památný morový sloup a o hodinu chůze dále se nacházelo poutní místo starých Volaranů – Svatá Magdaléna – s dochovaným kostelem z let 1752-54.

Náboženský život 18. a 19. století ve Volarach se nesl v zavedeném duchu katolické víry a celý šumavský rok tu byl provázen zaběhnutým rytmem liturgických obřadů a náboženských svátků. Kaplí a kapliček, božích muk, křížů a křížků, stejně jako obrázků na stromech bychom v tehdejší krajině našli nespočet.

Vedle toho se volarští starousedlíci usnesli zakomponovat do přírodního prostředí ještě i symbolické zpodobnění části posvátného Jeruzaléma. Biblickou Golgotou se stal vrch Steinberg čili Kamenáč; křížová cesta čili Kalvárie byla zbudována v jeho jihozápadním svahu s vyhlídkou na město.

Vlastní křížová cesta začíná zřetelnou odbočkou a prvním zastavením pod velkou kaplí z roku 1759. Zpodobnění závěru života Ježíše Nazaretského zahrnuje všech 14 zastavení, jimž tvůrci dali podobu 12 kapliček a dvou velkoryseji pojatých konfigurací v terénu.

V obecném povědomí se detaily vzniku křížové cesty nedochovaly. Držme se proto údajů na jednotlivých prvcích křížové cesty. Tím nejstarším je nápis na podstavcích soch Panny Marie a sv. Jana Evangelisty nad schodištěm dvanáctého zastavení. Latinský text „Francisca, Georgh Sitter olim consulis uxor, erectis 1821“ nám

říká, že je v uvedeném roce dala vztyčit Františka, manželka bývalého starosty Jiřího Sittera. Na kamenném kříži, jímž toto zastavení vrcholí, je letopočet 1881. Z toho vyplývá, kdy jím byl nahrazen původní, patrně dřevěný kříž.

Lze usuzovat, že původní zastavení křížové cesty byla zřízena skromněji nežli je tomu dnes. Dochované dioritové kapličky pocházejí až z 80. let 19. století. Jsou provedeny v novogotickém stylu a zhotoveny z dioritu, což je vhodný pomníkovaný kámen se snadnou opracovatelností a vysokým třpytem. Dioritová ložiska jsou natolik vzácná, že lze takřka s jistotou určit původ kaplí volarské křížové cesty: pocházejí buď z vyhlášeného lomu u Křišťanova anebo z menšího ložiska pod vrcholem Libína. (Tentýž šumavský diorit byl použit například pro pomník bratří Čapků na Vinohradech, sokl pod sochou sv. Jiří na III. nádvoří Pražského hradu či Ivy u kašny před Karolinem.)

Vnitřky kaplí byly osazeny plastickými reliéfy s figurálními výjevy. Byly vyvedeny v barvách a pro volarskou křížovou cestu byly pořízeny až v Mnichově. Při chátrání křížové cesty po roce 1945 byly poničeny jako první; torzo jediného zbytku je uchováváno v krajanském spolku rodáků.

Čtrnácté zastavení neboli Boží hrob, mělo rovněž starší a prostší podobu. Uvnitř zdobeného výklenku s kamennou sochou Krista je totiž na stěně německý nápis „Gewiedmet von Wenzl Gayr 1901“, který určuje jméno donátora a rok úpravy hrobu.

Ze středu města byly ke křížové cestě na Kamenáči vysázeny dvě aleje, které patří k nejpůsobivějším stromořadím horské Šumavy. Jedna vychází od kapličky u pivovaru, druhá vede pod hřbitovem. Spojují se u výklenkové kaple stojící zhruba v polovině cesty od kostela k vrcholu křížové cesty.

Dnes do svahů Kamenáče vede z města i oficiální značení Klubu českých turistů: jednak žlutá turistická značka, jednak souběžně i místní červený vycházkový okruh.

Zastavení stojí na dohled od sebe; písčité cesta vede postupně a serpentinitě od jednoho zastavení k druhému. Od zastavení č. 11 se otvírá působivý pohled do prudkého svahu se širokým kamenným schodištěm lemovaným stěnami skalní soutěsky. Vrchol schodiště je po stranách završen podstavci soch Panny Marie a sv. Jana Evangelisty, středu kompozice vévodí vysoký kamenný kříž ve čtverci vzrostlých stromů.

Právě kříž na nejvyšším místě je spodobněním 12. zastavení „Ježíš na kříži umírá“. Od kříže vede